

Motion till riksdagen 2016/17:3206

av **Sofia Damm m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att departementens handlingsplaner för genomförande av de nya globala hållbarhetsmålen bör bli offentliga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en parlamentarisk permanent kommitté som med jämna mellanrum granskar regeringens och dess myndigheters arbete med genomförandet av PGU och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med en proposition med förslag till ny lagstiftning, utifrån KEX-utredningens förslag, i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett ökat fokus inom biståndet för att hjälpa människor på flykt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i ökad utsträckning kanalisera det humanitära stödet genom mindre civilsamhällesorganisationer och samfund som arbetar i den direkta ”frontlinjen” i katastrofområden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att stärka lokala aktörers kapacitet att utföra humanitärt arbete i enlighet med de humanitära principerna och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det multilaterala stöd som Sverige ger till en rad olika FN-organ måste fokuseras på och i större utsträckning än tidigare samlas hos de organ som har störst verksamhet bland flyktingar och som arbetar med barns säkerhet och rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat anslag till UNHCR, WFP, CERF och Unicef och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste intensifiera sina ansträngningar att förmå FN:s säkerhetsråd att arbeta för att få ett slut på omfattande kränkningar av internationell humanitär rätt och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste ligga i framkant när det gäller att stödja initiativ för att skapa arbetstillfällen för människor på flykt, liksom Världsbankens stöd till Jordanien och Libanon, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en särskild biståndsstrategi som enbart inriktas på att ge stöd till människorättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för utvecklingsprojekt bör ge ökade möjligheter för enskilda människor och civilsamhällesorganisationer att skapa, inhämta och sprida information via internet och annan informations- och kommunikationsteknologi (ICT) och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i säkerhetsrådet bör arbeta för att den internationella brottmålsdomstolen ICC ska kunna väcka åtal mot den eritreanska regimen för brott mot mänskligheten och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste driva på för att säkerställa att nya EU-biståndsmedel till Eritrea kanaliseras via civilsamhällesorganisationer och kräva att inget bilateralt bistånd sker till dess att Dawit Isaak och andra i hans situation frigges, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade ansträngningar för att stärka journalisters förutsättningar och säkerhet i Turkiet och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste tydliggöra att även stöd till av den kubanska regimen icke erkända organisationer ska kunna utgå och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya landstrategier som tas fram alltid ska innehålla en analys av situationen för religions- och övertygelsefriheten och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla diplomater bör ha genomgått utbildning i frågor som rör religionsfrihet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering måste sätta större press på den iranska regimen att upphöra med sin förföljelse av kristna konvertiter och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i sina partnerländer bör verka för att förhindra att nya lagar stiftas som begränsar civilsamhällets möjligheter att verka och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stödja upprättandet av frihandelsavtal mellan EU och utvecklingsländerna och tillkännager detta för regeringen.

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnäktenskap aktivt måste motverkas på ett kulturellt och värderingsmässigt plan för att mödradödligheten ska minska och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja stödet till den globala fonden och den globala vaccinalliansen Gavi och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste ställa krav på att den palestinska myndigheten bättre uppfyller demokratiska principer, bekämpar korruption och respekterar mänskliga rättigheter för att få ta emot bilateralt bistånd och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omfördela inom budgeten och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undvika en sammanblandning av militära och humanitära insatser och tillkännager detta för regeringen.

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2017 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Biståndsverksamhet	33 706 103	
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 095 848	
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14 594	
1:4 Folke Bernadotteakademin	107 023	
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000	
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	16 437	
Summa	34 990 005	

Tabell 2 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2017 – 2020 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor).

Tusental kronor

Utgiftsområde 7	2017	2018	2019	2020
Internationellt bistånd				
Summa				

Frihet och utveckling i vår omvärld

Inledning

Vi har alla ett moraliskt ansvar att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck i världen. Idén om att alla människor, var de än bor, har samma värde och att vi alla har ett ansvar för varandra utgör en stark motivation till den solidaritet som är grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Människovärdet är universellt och kan därför inte

relativiseras av geografiska gränser. De globala klyftorna är med denna utgångspunkt oacceptabla.

Kristdemokraternas syn på utveckling

De övergripande målen för Sveriges utvecklingssamarbete måste vara att hävda människovärdet, främja mänskliga rättigheter och demokrati samt höja de fattigas levnadsnivå. Den enskilda människans situation måste vara i fokus för detta arbete. Genom ökad delaktighet i samhället, starkare civila samhällen och större spridning av makt och resurser främjas förutsättningarna för en hållbar utveckling.

De globala utvecklingssträvandena gör skillnad. FN:s millenniemål om halverad världsfattigdom, förbättrad tillgång till rent vatten och bättre levnadsvillkor i slumområden lyckades. Allt fler pojkar och flickor har möjlighet att gå i skolan. Men vi varken kan eller får vara nöjda när nästan en miljard människor går hungriga, eller att de universella, okränkbara och odelbara mänskliga fri- och rättigheterna på många håll alltfjänt endast är en lyx vigt åt ett utvalt fåtal.

För varje mun som mättas, för varje kvinna som kommer in på arbetsmarknaden, för varje individ som tillåts tänka, skriva, tala, rösta och tillbe fritt – desto större blir chanserna till utveckling. Kristdemokraterna menar att utveckling, fattigdomsbekämpning och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna hänger samman.

Bistånd i sig kan inte enskilt åstadkomma ekonomisk tillväxt, utan måste vara en komponent i en sammanhållen utrikespolitik till stöd för demokrati och mänskliga rättigheter och de fattiga ländernas utveckling. Handels- och biståndspolitikerna måste samverka för att de fattiga ländernas ekonomier ska integreras på ett hållbart sätt i den globala ekonomin. En friare världshandel med rättvisare spelregler är en förutsättning för att klyftorna ska kunna minska.

Sveriges politik för global utveckling, PGU, sätter ramarna och ambitionsnivån för vårt bidrag till en rättvis och hållbar, global utveckling. Det svenska utvecklingssamarbetet är ett viktigt redskap i dessa strävanden., men det är viktigt att poängtera att PGU inte primärt handlar om bistånd, utan om att alla politikområden inom ramen för sina områden ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling.

Det är positivt att regeringen i ljuset av Agenda 2030 och de 17 nya globala målen för hållbar utveckling nu presenterat en skrivelse för genomförandet av PGU. Det är välkommet att regeringen utsett PGU-ansvariga på samtliga departement och att varje departement tar fram handlingsplaner för genomförandet. Kristdemokraterna betonar vikten av att dessa handlingsplaner blir offentliga så att regeringens arbete med PGU kan granskas. Regeringen bör också organisera arbetet med PGU på ett sådant sätt att det i slutändan inte är departementens särintressen som styr när en fråga ska avgöras. Kristdemokraterna vill också se en parlamentarisk permanent kommitté som med jämna mellanrum granskar regeringens och dess myndigheters arbete med genomförandet av PGU.

Något som Kristdemokraterna inte anser var förenligt med PGU:n är den nuvarande vapenexportkontrollagstiftningen. Det är problematiskt när Sverige, såsom sker idag, exporterar krigsmateriel till regimer som förtrycker sina medborgare samtidigt som vi talar om vikten av demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Att beväpna icke-demokratier bidrar inte till fred och säkerhet i vår värld.

Alliansregeringen tillsatte en utredning i syfte att bl.a. skärpa vapenexporten till icke-demokratier. I juni 2015 presenterade utredningen Skärpt exportkontroll av krigsmateriel (SOU 2015:72) sina förslag. Utredningen presenterade förslag om införandet av ett demokratikriterium, ökade krav på respekt för mänskliga rättigheter bland mottagarländerna och förändringar gällande andra kriterier vid tillståndsprovningen. Även PGU (politik för global utveckling), öppenhet och transparens behandlas av utredningen. Andra områden där utredningen föreslår ny lagstiftning och vissa ändringar i lagar och regelverk rör utökade tillståndskrav och sanktioner.

Under utredningsprocessen har tre frågor stått i fokus för Kristdemokraterna. Vikten av införande av ett demokratikriterium är det ena, men också frågan om följdleveranser samt frågan om ökad öppenhet och transparens. Vi fick i utredningen igenom en tydlig skärpning så att följdleveranser inte medges per automatik utan att varje fall måste vägas mot om utvecklingen avseende mänskliga rättigheter och demokrati förändrats i det aktuella mottagarlandet. Kristdemokraterna menar att det också är ett problem med den mycket begränsade insynen i hur olika ledamöter i EKR, Exportkontrollrådet, röstar. De ledamöter som är utsedda att representera de olika riksdagspartierna har yppandeförbud. Detta anser vi behöver förändras så att de får berätta hur de röstat, utan att lämna ut annan eventuell sekretessbelagd information. Detta kommer leda till att allmänheten får ökad insyn och möjlighet att ställa de politiska partierna ansvariga i större utsträckning än idag.

Det är nu högst angeläget att regeringen skyndsamt återkommer med en proposition med förslag till ny lagstiftning, utifrån utredningens förslag, i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater.

Våra prioriteringar för det internationella biståndet

Det humanitära stödet

Fler människor än på många decennier är nu på flykt, undan vedervärdig terror och våldsamma regimer i sina hemländer. Enorma humanitära insatser behövs för att skapa trygghet och framtidstro för de medmänniskor som flyr för sina liv. Det rådande världsläget gör att vi avsätter en betydande del av den svenska biståndsbudgeten för humanitära hjälpinsatser.

Det civila samhället, i form av t.ex. frivilligorganisationer och samfund har ofta kontakter och direkta distributionssystem som bör nyttjas, speciellt då biståndet, på grund av väpnade strider eller diktaturregimer, inte kan nå fram via officiella kanaler. Alltför ofta lägger de internationella humanitära systemen endast fokus på internationella organisationer och lämnar de lokala aktörerna utan inflytande. Sverige bör verka för att i ökad utsträckning också kanalisera det humanitära stödet genom mindre civilsamhällesorganisationer och samfund som arbetar i den direkta ”frontlinjen” i katastrofområden, som har bättre lokalkännedom och som finns på plats långsiktigt. Sverige bör även verka för att öka samordningen mellan dessa aktörer och de stora internationella organisationerna. Det är även av stor vikt att stärka kapaciteten

hos lokala aktörer att utföra humanitärt arbetet i enlighet med de humanitära principerna.

Kristdemokraterna menar att det är hög tid att det multilaterala stöd som Sverige ger till en rad olika FN-organ fokuseras och i större utsträckning än tidigare samlas hos de organ som har störst verksamhet bland flyktingar och som arbetar med barns säkerhet och rättigheter.

FN:s flyktingkommissariat UNHCR har som huvuduppgift att leda och samordna internationella ansträngningar för att skydda flyktingars rättigheter, bistå flyktingar och att verka för varaktiga lösningar av flyktingsituationer. Svenskt stöd är av stor betydelse för UNHCR:s verksamhet och vi anser att den givet rådande situation i vår omvärld kraftigt bör öka.

FN:s livsmedelsprogram WFP är världens största humanitära organisation och helt dedikerad till att leverera livsmedel till människor i krig och katastrofer. Nu är situationen kritisk på flera håll och resurserna används till de mest akuta insatserna i kriserna, bland annat i och omkring Syrien, Irak, Sydsudan och Jemen. Inte sedan andra världskriget har så många människor i världen varit fördrivna från sina hem, och behoven är större än de resurser som finns att tillgå. Kristdemokraterna föreslår ytterligare medel till WFP.

FN:s fond för katastrofbistånd är en organisation som med mycket kort varsel kan mobilisera stöd till utsatta områden för att bistå människor i akut nöd, som exempelvis drabbats av naturkatastrof eller en väpnad konflikt. Dessvärre är CERF i behov av betydligt mer resurser än vad de har att tillgå idag. Kristdemokraterna föreslår att finansieringen till CERF stärks.

Perspektivet om barn och ungas bästa är styrande i kristdemokratisk politik. Unicef (United Nations Children's Fund) har mandat från FN:s generalförsamling att arbeta för barns rättigheter för att deras grundläggande behov ska tillgodoses samt verka för att vidga deras möjlighet att nå sin fulla potential. I flyktinglägren är Unicefs arbete oerhört värdefullt för att tillgodose barnens hälsa och utveckling. Det kommer att bli en utmaning för många länder att bygga goda samhällen när en hel generation befunnit sig på flykt med allt vad det innebär av traumatiska upplevelser. Unicefs arbete för att minska barnens lidande är oerhört betydelsefullt både nu och för framtiden. Kristdemokraterna anslår ytterligare medel till Unicef.

Givet den fruktansvärda situationen i bland annat Syrien måste Sverige prioritera de humanitära frågorna än högre och vara en principiell röst och försvara grundläggande humanitära värden. Sverige måste tydligt stå upp för det folkrättsliga ramverket som skyddar dessa värden. Inom ramen för FN-samarbetet och inte minst genom platsen i säkerhetsrådet måste regeringen intensifiera sina ansträngningar för att få ett slut på omfattande kränkningar av internationell humanitär rätt och sätta stopp för angrepp mot civila, sjukhus och hindrande av humanitär personal. Vidare är det av största vikt att en bättre koppling mellan humanitärt bistånd, långsiktig utvecklingspolitik och en sammanhållen utrikespolitik sker för att långsiktigt kunna förbättra situationen i krisländer.

Det behövs en Marshallplan för att återbygga stora delar av Mellanöstern, med långsiktiga och uthålliga satsningar på att skapa trygghet, arbete och utbildningsmöjligheter i och omkring fallerade stater. Det behövs framtidstro i området liksom goda krafter i Syrien, Irak, Jemen och Afghanistan, som kan vara med och bygga upp fredliga, stabila och på sikt demokratiska länder. Sverige måste ligga i framkant när det gäller att stödja initiativ för att skapa arbetstillfällen för människor på flykt. Att

Världsbanken kunnat initiera stöd för att arbeta med ekonomisk utveckling och jobbskapande i medelinkomstländer som tagit emot många flyktingar, såsom Libanon och Jordanien är mycket positivt. Sverige måste ha en flexibel inställning till att stödja länder som ekonomiskt sett är medelinkomstländer men som tar ett mycket stort ansvar för flyktingmottagande.

Demokratiutveckling – en grund för framtida fred och säkerhet

Sverige ska vara en kompromisslös röst för fred, frihet och mänskliga rättigheter i världen. Att stärka demokratin och öka respekten för mänskliga fri- och rättigheter ska vara centrala mål för det svenska biståndet. Sverige ska stödja demokratikämpar och verka för stärkt yttrandefrihet och tankefrihet i länder där den begränsas. Demokrati och frihet är den bästa garanten för fred och säkerhet. Endast med varaktig och stabil demokrati som grund kan social och ekonomisk utveckling få hållbart fäste i samhällen. Vi kan aldrig acceptera att människor diskrimineras på grund av kön, sexuell läggning, etnisk eller religiös tillhörighet.

Flera av det civila samhällets organisationer arbetar särskilt för att stödja oppositionella grupper och människorättsaktivister i repressiva stater runt om i världen. Detta arbete är oerhört betydelsefullt för de enskilda som dagligen riskerar sin egen och familjens säkerhet för att stå upp för de fri- och rättigheter som vi alla äger. Svenska organisationers insatser till stöd för demokratikämpar och människorättsaktivister runt om i världen måste ytterligare prioriteras och stärkas. I historien har vi sett att enskilda personer kan spela en avgörande roll för utvecklingen i ett land. Många gånger får de och deras familjer betala ett högt pris för sin övertygelse. Sverige bör införa en särskild biståndsstrategi som enbart inriktas på att ge stöd till människorättsaktivister som inte ges stöd på andra sätt. Det kan vara mindre grupper, enskilda journalister, personer som rapporterar om mänskliga rättigheter. Det kan handla om att ge stöd till personerna så att de kan verka, leva mer värdigt och få kontakt med omvärlden.

Yttrandefrihet är en mänsklig rättighet och en av grundstenarna i en demokrati. Alla människor har rätt att uttrycka sig, ta del av och sprida information och åsikter. Det fria ordet främjar samhällelig och demokratisk utveckling.

Internet har på bara några decennier förändrat världen. Det har ökat människors möjligheter att få kunskap och information, uttrycka åsikter och utbyta idéer. Samtidigt finns en tendens till att regeringar genom censur, övervakning, restriktiv lagstiftning och filtrering försöker ta kontroll över den informationsspridning och idéutbyte som internet bidrar till. Enligt Freedom House har friheten och säkerheten på internet de senaste åren varit på tillbakagång. Sverige bör inom ramen för utvecklingsprojekt ge ökade möjligheter för enskilda människor och civilsamhällesorganisationer att skapa, inhämta och sprida information via internet och annan informations- och kommunikationsteknologi (ICT).

Världen över fångas bloggare och journalister. Sedan 15 år tillbaka sitter den svensk-eritreanske journalisten Dawit Isaak fångad utan rättegång på grund av sin kritik mot regimen. Både regeringen och EU måste öka sina ansträngningar för att få Isaak fri. Sverige bör ge frågan nytt liv med hjälp av sin plats i FN:s säkerhetsråd så att den internationella brottsmålsdomstolen ICC kan väcka åtal mot den eritreanska

regimen för brott mot mänskligheten. Inom ramen för EU-samarbetet måste Sverige driva på för att säkerställa att nya biståndsmedel kanaliseras via civilsamhällesorganisationer som arbetar för en demokratisk utveckling i landet och kräva att biståndet genom staten avbryts till dess att Dawit Isaak och andra i hans situation frigges.

Situationen för journalister och oberoende medier har försämrats än mer i Turkiet efter den misslyckade statskuppen. Åtgärderna som genomförs som svar på kuppöversöket är djupt oroväckande och hotar demokratiutveckling och yttrandefriheten. Enligt OSSE:s mediefrihetsrepresentant har ett sextiotal tidningsredaktioner, 16 tv-kanaler, 23 radiostationer och tre nyhetsbyråer stängts ner. Arresteringsorder har utfärdats mot 89 journalister, och 370 journalister från den statliga tv-stationen TRT har blivit avstängda. Kristdemokraterna föreslår ökade ansträngningar för att stärka journalisters förutsättningar och säkerhet i Turkiet.

Förhandlingarna mellan EU och Kuba, om ett bilateralt avtal, är avslutade. Nu återstår de nationella processerna bland EU:s medlemsländer och därefter avser rådet besluta om avtalet. Utkastet gör gällande att respekten för de mänskliga rättigheterna ska öka men att detta ska ske inom ramen för den nuvarande kubanska konstitutionen, vilket således är en motsättning. Sverige bör påminna om att det inte är kubanska regimen som definierar MR-begreppet utan att det är FN:s deklARATIONER som ska vara utgångspunkten. Sverige bör nu sätta press på europeisk nivå för att säkerställa att avtalet kommer att leda till stärkt respekt för de mänskliga rättigheterna i Kuba och till demokratisering av det politiska systemet. Det är viktigt att EU, innan ett slutgiltigt avtal signeras, omfattar det oberoende civila samhället på Kuba i dialogen för att den ska ha legitimitet bland befolkningen.

Regeringen har beslutat om en samarbetsstrategi mellan Sverige och Kuba som ska omfatta 90 miljoner fram till år 2020. Regeringen har aviserat att dessa medel bland annat ska gå till att stödja demokrati, stärkt respekt för mänskliga rättigheter och reformer. Strategin sägs ta sin utgångspunkt i det samförståndsavtal som regeringen och Kuba kommit överens om. Där bland annat frågor om ekonomiska reformer, jämställdhet och mänskliga rättigheter sägs pekas ut som samarbetsområden. Regeringen betonar också att den drivit på för att mänskliga rättigheter ska betonas i det bilaterala avtal som EU nu är på väg att teckna med Kuba.

Från Kristdemokraternas sida vill vi se en uppriktig, rak och tydlig dialog med den kubanska regimen och vi välkomnar steg som tas i rätt riktning. Dessvärre har dessa varit få när det kommer till mänskliga fri- och rättigheter och särskilt när det kommer till de medborgerliga- och politiska rättigheterna. Man måste påminna sig om att Kuba är en enpartistat, att inga fria och rättvisa val har hållits i modern tid och att yttrande- och organisationsfriheten är starkt inskränkt. Regimen har undvikit den längre formen av politiska arresteringar som den tidigare ägnade sig åt, men ägnar sig nu återkommande åt korttidsarresteringar och bortforsling av människor som samlas för att bilda opinion i olika frågor.

Kristdemokraterna välkomnar steg som tas för stärkta mänskliga rättigheter och initiativ för ett stärkt oberoende civilsamhälle. Men dessa steg får inte tas inom ramen för regimen definition av vare sig mänskliga rättigheter eller civilsamhälle. Enligt regimen är de organisationer som arbetar för ökad frihet, minskat förtryck och respekt för de mänskliga rättigheterna såsom de definieras av FN – inte ens tillåtna. De kommer alltså inte kunna nås av ett öppet bistånd till Kuba om inte Sverige tydligt agerar för det.

Därför måste regeringen vara mycket tydlig med att även stöd till, av regimen icke erkända organisationer ska kunna utgå. Om inte det görs har stödet ingen trovärdighet.

Granne med EU, i vårt direkta närområde, finns Europas sista diktatur Vitryssland/Belarus. President Lukasjenko styr med järnhand och mänskliga rättigheter åsidosätts ständigt. Det har länge varit svårt för oppositionspartierna att verka i landet. Många oppositionella har trakasserats av polisen, kastats i fängelse, drivits i landsflykt eller helt enkelt försvunnit. Det är dock inte bara politiska aktörer som får utstå det ständiga förtrycket. Journalister har inga möjligheter att i dagsläget rapportera om oegentligheter som begås av myndigheter eller politiskt håll. Istället används journalister för att skönmåla det egna landets korrupta regim. I Vitryssland, i likhet med flertalet länder i Östeuropa är det idag tv-mediet som dominerar nyhetsförmedlingen. I ett land där dessa medier står under total kontroll av en korrupt regim tenderar rapporteringen inte bara vara skev, utan lida av fullständig slagsida. Så även i Vitryssland.

För att främja en positiv utveckling i rätt riktning i landet hade Sverige under en tid en särskild strategi för utvecklingen i Vitryssland/Belarus. Senaste strategin för Vitryssland gällde åren 2011–2014. För denna period uppgick stödet, ca 120 miljoner kronor, till bl.a. demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Idag ingår Vitryssland i en övergripande strategi för hela regionen Östeuropa, vilket har bidragit till att stödet till de människor som arbetar för just demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet har minskat. För att kunna vända detta bör en ny Vitrysslandsstrategi tas fram som syftar till att stödja grupper och organisationer som arbetar för demokratiutveckling i Vitryssland.

Värna religionsfriheten

Insatser för att bekämpa förtryck mot minoriteter eller oliktankande grupper behöver prioriteras. Med goda demokratiska värden som grund kommer även den socioekonomiska utvecklingen i utvecklingsländerna att gå snabbare framåt, men på alltför många håll förföljs människor idag för sin tro och drivs på flykt från sina hem under de mest vedervärdiga hot.

Religions- och övertygelsefrihet är en viktig fråga att ta hänsyn till i utformningen av svenskt utvecklingssamarbete. Det handlar om frihet från tvång, frihet att uttrycka sig och om icke-diskriminering. Därför bör nya landsstrategier som tas fram alltid innehålla en analys av situationen för religions- och övertygelsefriheten. Vidare bör alla diplomater ha genomgått utbildning i frågor som rör religionsfrihet.

Ett land där religionsfriheten starkt inskränkts är Iran. Iran har inlett ett återtåg till världsgemenskapen i takt med att sanktionerna mot landet hävs. Samtidigt har inte villkoren för Irans befolkning blivit bättre. Regimen fortsätter att förfölja oliktankande. Konvertiter som lämnat islam är en särskilt utsatt grupp. Kristna konvertiter arresteras och hålls bland annat fängslade i det notoriska Evinfängelset i Teheran där det finns en särskild avdelning för oliktankande och politisk fångar. Sedan revolutionen 1979 har kristna ofta anhållits och åtalats för hot mot den nationella säkerheten eller spionage. De anhöriga fruktar att den iranska säkerhetspolisen använder tiden för att bryta ner de fängslade och få dem att komma med falska bekännelser som skulle kunna hålla dem

skyldiga till fabricerade anklagelser. Sveriges regering måste sätta större press på den iranska regimen att upphöra med sin förföljelse av kristna konvertiter.

Det civila samhällets omistliga betydelse

Svensk biståndspolitik bör föras på ett sätt så att det civila samhället stärks. Enskilda organisationer är inte bara oersättliga som genomförare av offentligt svenskt bistånd utan också mycket betydelsefulla då de ger oss enskilda människor en möjlighet att ta ansvar för utvecklingen i världen. Genom dem kan vi bidra, var och en av oss, till att bekämpa fattigdom och förtryck och till att lindra nöd hos våra medmänniskor. Det civila samhället är en naturlig plats för människor att göra en insats och visa att det inte går att förhålla sig likgiltig när världen brinner.

Alldeles i synnerhet i tider som dessa, när det akuta hjälpbehovet bland världens flyktingar är enormt, måste det ideella engagemanget uppvärderas och absolut inte ses som en konkurrent till politiken, vilket avskaffandet av avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer indikerar. Att försvaga de mellanmänniska banden kan aldrig kompenseras med en ny myndighet och mer byråkrati eller ytterligare ett bidrag. Avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer bör återinföras.

Genom agendan för utvecklingseffektivitet har stater och andra aktörer gjort åtaganden om att erkänna civila samhället som aktörer i sin egen rätt och att säkra dess möjligheter att verka fritt. Dock begränsas människors möjlighet att organisera sig i allt större utsträckning. Ett krympande utrymme för civilsamhället är ett utvecklingshinder, då det innebär att organisationer inte kan agera aktörer för utveckling, något som bland annat Agenda 2030 slår fast som helt centralt för att de nya hållbara utvecklingsmålen ska kunna uppnås. Sverige bör sätta hårdare press på partnerländer där det civila samhällets utrymme krymper. Framför allt bör man verka för att förhindra att nya lagar stiftas som begränsar civilsamhällets möjligheter att verka.

Frihandel som nyckel till utveckling

Vi kristdemokrater utgår ständigt från förmågan hos människor att formulera förhoppningar, mål och idéer för sin egen och sina samhällens utveckling. Tillgång till den globala marknaden genom frihandelsavtal ger bättre möjligheter för framgångsrikt företagande i utvecklingsländerna och är centralt för att länder och människor ska kunna resa sig ur fattigdom. Vidare krävs det stöd till kompletterande åtgärder för att gynna handeln såsom förädling av produkter och infrastruktur. Sverige bör stödja upprättandet av frihandelsavtal mellan EU och utvecklingsländerna.

Insatser där offentligt bistånd och privata aktörer kan samverka och skapa mervärde ska främjas då det öppnar för ökat entreprenörskap och skapar stabila marknadsregler. Företagen har dock ett stort ansvar för att medverka till en hållbar utveckling i de länder där de är verksamma. Erfarenheten visar att riktade insatser för entreprenörskap och egenföretagande särskilt stärker kvinnors ekonomiska frihet, vilket är en omistlig nyckel till ökad jämställdhet i många länder.

Barns och kvinnors hälsa

Den världsomspännande kraftsamlingen för att nå millenniemålen till 2015 gav resultat. Fattigdomen i världen har minskat och utvecklingen går åt rätt håll på de allra flesta områden. I fortsättningen krävs dock stora insatser från de rika länderna för att komma till rätta med den fortfarande alltför höga barnadödligheten och den undermåliga mödrahälsan i många fattiga länder, främst i Afrika söder om Sahara.

För förbättrad mödrahälsa krävs långsiktigt arbete. ”Snabba lösningar”, till exempel fler utbildade barnmorskor på plats i dessa länder, avhjälper en del av problemen. Men för verklig förändring för kvinnors och flickors situation krävs i många fall förändrade strukturer och värderingar. Många svåra skador och dödsfall i samband med förlossning sker för att modern varit alltför ung för att kroppen skulle klara av en graviditet och förlossning. Sedvänjan att unga flickor gifts bort måste aktivt motverkas på ett kulturellt och värderingsmässigt plan för att mödradödligheten ska minska. Det handlar till syvende och sist om barn och att upprätthålla barnens rätt till liv och hälsa. Här har vi ett stort ansvar som vi inte får rygga tillbaka ifrån.

Barnadödligheten för dem under fem år har minskat från drygt 12 miljoner år 1990 till 6,6 miljoner 2014 – till stor del tack vare satsningar på vaccinationsprogram, insatser mot malaria och ökad tillgång till rent vatten. Men fortfarande dör omkring 16 000 barn under fem år varje dag, och det är inte värdigt mänskligheten 2016. Det är inte rimligt att barn i vår tid ska behöva mista livet i relativt enkla sjukdomar som diarré och lunginflammation. Vi har idag alla möjligheter att minska barnadödligheten, som till stor del beror på basala och förhållandevis enkelt avhjälpta brister i miljön runt barnen. Arbetet måste fortsätta. Just vaccinationsprogram har visat sig vara ett mycket effektivt bistånd då en relativt billig punktinsats bokstavligen kan rädda liv. Kristdemokraterna anser att stödet till den globala fonden och till vaccinalliansen Gavi bör höjas.

Bistånd för att nå de globala klimatmålen

Klimatutmaningen är i högsta grad global, och utöver ansvarsfulla nationella åtaganden för minskade utsläpp krävs gemensamma kraftanstängningar internationellt. Det är positivt att regeringen fortsätter att bygga på stödet som alliansregeringen initierade för den gröna klimatfonden (GCF). Den gröna klimatfonden startades för att hjälpa utvecklingsländer att utvecklas på ett hållbart sätt. Av fondens medel ska 50 procent användas för anpassningsåtgärder och 50 procent till åtgärder för utsläppsminskning. Minst 50 procent av andelen som går till anpassningsåtgärder ska gå till små ö-stater, de minst utvecklade länderna och Afrika, och resten till övriga utvecklingsländer. Det krävs att de rikare länderna prioriterar att sätta in medel till fonden för att utvecklingsländerna skall kunna bidra till de gemensamt överenskomna klimatmålen.

Krav på mottagarländer

I tider då miljontals människor flyr från korrupta och diktatoriska regimer måste vi börja fråga oss vad dessa länders regeringar är skyldiga att göra för att bistå den egna befolkningen. Demokratikämpar och humanitära organisationer är framförallt i diktaturer i stort behov av omvärldens bistånd, och det är av största vikt att dessa medel

främst kanaliseras via civilsamhällesorganisationer eller internationella multilaterala organisationer och inte via korrupta regimer. Sverige bör utarbeta strategier för att sätta press på mottagarländer att ta ansvar för sina medborgare och leva upp till ratificerade konventioner.

När regeringen hösten 2014 erkände Palestina som stat ställdes inga motkrav. Kristdemokraterna var kritiska då, liksom nu, och anser att erkännandet skedde på ett både förhastat och ogenomtänkt sätt. Vi ser hur Palestina fortsätter att utvecklas i en oroande riktning. Uppvigling till våld, indoktrinering och hatpropaganda har blivit vardagsmat i regionen. Politiken gentemot och biståndet till den palestinska myndigheten behöver göras om i grunden. Sverige måste ställa krav på att den palestinska myndigheten bättre uppfyller demokratiska principer, bekämpar korruption och respekterar mänskliga rättigheter för att få ta emot bilateralt bistånd.

Omfördelning av biståndet

Att antalet människor som kommer till Sverige har minskat betyder inte att flyktingsituationen i världen har gjort det. Kristdemokraterna anser att det moraliskt riktiga i detta läge är att kraftigt öka satsningarna för att skapa trygghet för de medmänniskor som nu är på flykt. Vi prioriterar därför det humanitära biståndet högre och avsätter en större del av den svenska biståndsbudgeten för humanitära insatser. Vi föreslår (i relation till budgetpropositionen för 2017) att öka anslaget till de multilaterala organisationer som har störst verksamhet bland flyktingar och som arbetar med barns säkerhet och rättigheter, det vill säga UNHCR, WFP, Unicef och CERF med totalt 800 miljoner kronor. Vi ökar även stödet till Gavi och globala fonden med totalt 100 miljoner kronor. Vi motsätter oss, i tider av omfattande humanitära behov, kraftiga höjningar av stödet till regionala och bilaterala strategier för Asien, Afrika och Latinamerika, samt till informations- och kommunikationsverksamhet i Sverige.

Sverige ska fortsätta att ha ett generöst bistånd och ett stort engagemang för utvecklingssamarbetet. Sverige är ett av få länder som lever upp till FN:s ODA-mål. Kristdemokraternas förslag till biståndsram för 2017 motsvarar 0,99 procent av BNI enligt den nya beräkningsmetoden. Vi eftersträvar att enprocentsmålet ska nås under mandatperioden även med den nya beräkningsmetoden. Utöver detta bör staten på olika sätt främja människors frivilliga engagemang och gåvogivande till biståndssändamål. Biståndet ska gå till utvecklingssamarbete i utvecklingsländer, men i den mån Sveriges bistånd överskrider 0,7 % av BNI har vi accepterat att vi i särskilda situationer, såsom vid ett mycket stort antal människor på flykt, använder bistånd till att stödja medelinkomstländer i krigsdrabbade länders direkta närområde samt att göra avräkningar för att upp till en viss gräns finansiera flyktingars första år i Sverige. Detta är dock ingen långsiktig lösning och det ställer höga krav på ett effektivt bistånd där skattemedel går till insatser som verkligen gör skillnad. Till skillnad från regeringen värnar Kristdemokraterna anhöriginvandring och har budgeterat för denna kostnad i utgiftsområde 7 – migration.

Kristdemokraterna uppmanar regeringen att vara vaksam när det gäller huruvida en del militära och säkerhetsrelaterade insatser ska räknas som bistånd. Detta då många givarländer står för en mer tillåtande definition. Kristdemokraterna menar att en sammanblandning av militära och humanitära insatser bland annat kan påverka

säkerheten för humanitära hjälparbetare. Att till exempel ge militär personal utbildning och träning i frågor som rör mänskliga rättigheter och katastrofberedskap bör dock kunna ses som en del av utvecklingssamarbetet.

Sofia Damm (KD)

Andreas Carlson (KD)

Tuve Skånberg (KD)

Mikael Oscarsson (KD)